

գաթը կը կռփահարեն, նոյն ուժով ալիքներն ալ իր կողերը կը բաղխեն ան դադար, որով ինչ որ ժայռին ամբողջութեանը հետ միացած չէ կը փրցնեն ու անդունդին մէջ կը գլորեն: Այսպէսով ահա քամիները ալիքներուն հետ միացած Սգաֆայի ծովափունքը գիշեր ցորեկ տաշելով կոփելով հարթայատակ մաքրեր են, որոնք պաղաղի սիրուն կութողներէն ձեւացած են և քովէ քով մէկ կարգի վրայ խիտ առ խիտ շարուած ըլլալուն համար, բարձր պարիսպներու պէս կղզիին բոլորտիքը կը շրջապատեն: Այս համակ քարաշէն բերդիս վրայ միայն կողմանէ կրնայ ելլցուիլ, որ կարծես թէ անսպառ հարստութիւններ ունեցողի մը պէս այնչափ ամուրթիւններով պատսպարուած է. ծովուն մէջ դուրս երկնցած տափարակ ժայռի թեւ մը կայ, որուն քով միայն կրնան նաւակները մօտենալ. բայց ան ալ շատ մեծ զգուշութեամբ: Ինչուան հիմա որոնք որ հոն բնակութիւն ուզեր են հաստատել, ամէնքն ալ նոյն տեղէն միայն ցամաք կրցեր են ելլալ, բայց ամէն անգամ ալ փոթորիկը զիրենք վաներ է. այնչափ անմատչելի է աս կղզիս:

Ղրուալիոս Ուսալայի արքեպիսկոպոսը 1772ին միջոցները Վուք նաւակետին և իրեն երկու ընկերներովը աս կղզին այցելութիւն մը ընելով, գեղացիէ և կովէ մը զատ ուրիշ բան չգտան: Ուսալայի արքեպիսկոպոսը կ'ըսէ թէ՝ «Սեբ գալստեանը վրայ խեղճ գեղացին ունեցած ուրախութիւնը յայտնելու համար, բոլոր գիշերը՝ Նորուեկիայի գաւառական լեզուով երգեր երգելով անցուց, զոր մենք ամենեւին չէինք հասկընար, և մեզի կաթնեղէն ու ձու հրամցուց:», Վսան տարի ետքը բնակութիւնը շատցաւ. և ինչպէս որ ճանապարհորդ մը կը պատմէ, «Սգաֆայի բնակութիւնը, կ'ըսէ, երկու գերդաստանէ կը բաղկանար, որոնք երկու աղքատին հիւղերու մէջ ապաստանած էին, ժայռերու մէջ պաղաղի ու լաւայի կտորուանքներէ շինուած, վրան ալ խոտով ծածկուած: Այս երկու գեր-

դաստանաց անձինքը 16 հոգի էին և ունեցած հարստութիւննին ալ էր մէկ ցուլ մը, ութը կով, վեց ոչխար, երկու այծ, երկու շուն, մէկ խոզ մը, մէկ աքաղաղ և ութ ալհաւ:», Այս գաղութականները կաթնեղէնով, ձկներով ու ծովային թռչուններով և քիչ մ'ալ գետնսիւնձորով կը կերակրէին, որ ժայռերուն վրայ մեծ աշխատանքով բռնել կու տային: Իսկ խմածնին միգով ու անձրևով ժողվուած ջուր մըն էր զոր չափով կը խմէին. վառածնին ալ կտոր մը չոր խոտ էր: Երկայն տարիներ այդպիսի թշուառ կեանքի մը տառապանքներուն հետ մաքառելէն ետեւ՝ վերջապէս թողլով Սգաֆան ելան գացին: Այս դարուս սկիզբէն սկսեալ մինչև ցայսօր այս կղզիս բնակելի եղած չէ, բայց միայն երբեմն երբեմն Սըլ կղզիին ձկնորսներէն ու որսորդներէն հոս կու գան ձուկ որսալու և թռչնոց բոյներ ժողվելու համար: Եւսկէտ և մարդուս անկարելի եղած է այդ կղզւոյն վրայ ոտք հաստատելը, սակայն բնութեան գեղեցկութեանց սիրող մարդիկ երթալով կը յաճախեն իրենց այցելութիւնը: Ասան զի թէպէտ և Սգաֆայի այն գեղեցկութիւնները, զոր ինչուան հիմա ըսինք, իրաւցնէ տեսնելու ամենաարժանի հրաշալիքներ են, սակայն կղզւոյն ամենէն հիանալի շէնքը իր հրաշակերտ այրն է, որուն վրայ խոսիլը զանց կ'ընենք, արդէն ուրիշ անգամ Վազմավիպիս էջերուն մէջ խօսած ըլլալով:

Որ անարգէ զսակաւս, առ 'ի փոքր փոքր կործանեսցի:

Որ վաղվաղկոտ է 'ի հաւատալ՝ թեթեւ է սրտիւ, և որ յանցանէ և յանձն իւր մեղանչէ:

Ի բարեկամն և 'ի թշնամին մի յօժարել երկրորդէն զբանն:

Եւսկէտ ինչ բան, մեռցի անդրէն 'ի սրտի քու՝ պինդ կաց որ ոչ հերձու և ելանէ արտաքս:

ԻՄԱՍՏ · ՅԵՍՈՒԱՅ